

||| månadens epiztel

Epiztelns innehåll denna gång omfattar information om paratuberkulos, salmonella hos katter och en pojke som blev svårt biten av en importerad avelshund. Epizteln är ett samarbete mellan SVA och Jordbruksverket och är i detta nummer sammanställd av Gudrun Orava, SVA, telefon 018-67 40 00.

PARATUBERKULOS PÅVISAT HOS TJUR PÅ ÖLAND

I slutet av februari påvisades *Mycobacterium paratuberculosis* i prover från en tjur som avlivats och obducerats i december och provtagits inom ramen för ett övervakningsprogram för paratuberkulos.

Tjuren, som importerades 1999 tillsammans med fyra andra tjurar från en besättning i Tyskland, hade funnits i besättningen på norra Öland sedan december 2002. Den drabbade besättningen är en stor köttdjursbesättning som inte är med i det frivilliga paratuberkulosprogrammet.

Då paratuberkulos är en sjukdom med lång inkubationstid (flera år) och ett utdraget sjukdomsförlopp kommer smittspårningen att bli omfattande. Hur många besättningar som kan komma att beröras är svårt att uppskatta. I dagsläget (9 mars) är en gård smittförklarad och sju besättningar spärrförklarade. Till att börja med spåras de djur som har haft direktkontakt med den smittförklarade besättningen. Diagnostiken bygger i första hand på odling. Eftersom bakterien är långsamväxande kan det ta flera månader innan den påvisas i ett prov. Att paratuberkulos är en sjukdom som ofta drabbar djur subkliniskt och i stor utsträckning utsöndras intermittent i träcken försvårar smittspårningsarbetet ytterligare.

SVA vill i sammanhanget påpeka att paratuberkulos är en epizootisjukdom. Vid klinisk misstanke om paratuberkulos måste, enligt

epizootilagen, misstanken omgående anmälas till Jordbruksverket och länsveterinär. Det är viktigt att inte förbise möjligheten att kronisk avmagring hos idisslare kan bero på paratuberkulos. Provtagning och eventuell spärr av besättningen ska alltid diskuteras med Jordbruksverket.

DET VÅRAS FÖR KATTSALMONELLA

Under vårvintern får SVA vanligtvis in ett stort antal prover från katter och småfåglar där *Salmonella typhimurium* isoleras. Så sker även i år och hittills har salmonella påvisats hos ett 50-tal katter och ett tiotal småfåglar. Tidigare år har fagtyp 40 och NST isolerats från katterna och småfågeln.

Under vårvintrarna 1999 och 2003 sågs större utbrott med 118 respektive 84 katter med *S typhimurium*. 2004 var antalet 33 och under 2000–2002 påvisades 9–11 positiva katter årligen.

SVA har tillsammans med Smittskyddsinstitutet SMI bedömt att det finns ett samband mellan salmonellos hos fåglar, katter och människor, där småfåglar är den mest sannolika primära smittkällan. Såväl småbarn som katter bör därför alltid hållas avskilda från platser där småfåglar utfodras. Sjuka katter bör provtas för att fastställa diagnos och förebyggande åtgärder i form av noggrann handhygien rekommenderas för att förhindra smittspridning. Ordentlig handtvätt förebygger effektivt infektion efter direktkontakt och bör ingå som

■ ■ Telefonnumret till SVAs epizootologjour är 018-67 40 01.

■ ■ Detta nummer kan enbart användas då SVAs växel är stängd, d v s utanför ordinarie arbetstid. Epizootijouren ger råd och hjälp till veterinärer vid misstanke om epizootisjukdom. Provsvar eller allmänna råd kan inte ges på detta nummer.

- ett självklart moment efter rengöring och påfyllning av frö i fågelbord och/eller automater.

Att t ex kombinera skötsel av fågelbordet med samtidigt intagande av sin egen frukost är direkt olämpligt.

Ytterligare information om salmonellos hos katter på vårvintern finns på SVAs hemsida www.sva.se

I slutet av februari påvisades *Mycobacterium paratuberculosis* i prover från en tjur som provtagits inom ramen för övervakningsprogrammet för paratuberkulos.

IMPORTERAD HUND BET POJKE I ANSIKTET

En dobermanhanne anföll en treårig pojke i Västeråstrakten så svårt att pojken fick sys med hela 102 stygn i ansiktet. Pojken hade krupit runt på köksgolvet där hunden sov. Modern satt vid bordet och beskrev hur hunden vaknade och provocerad gick till attack mot barnet.

Hunden var mycket aggressiv och läste fast käftarna över pojken ansikte. Sedan man lyckats lossa käftarna och mamman tagit upp pojken i famnen gick hunden till anfall mot barnet ännu en gång.

Dobermanhunden, en championhanne, hade lånats in till Sverige från sin ryska ägare. Hunden kom till Sverige två veckor tidigare, då från Slovenien där den vistats en längre tid. Hunden hade ett slovenskt pass. Kontroll av passet och övriga dokument visade att hunden var ID-märkt, avmaskad och rabiesvaccinerad, men att antikroppsanalys utförts på ett laboratorium som blivit godkänt av EU först en månad senare. Provet visade dock godkänd mängd antikroppar och analysen har genomförts på samma sätt som i godkända laboratorier. Den svårt bitna treåringen har ändå fått rabiesprofylax.

Jordbruksverket avvaktar att polisen låter avliva hunden på grundval av djurskyddsförordningens 19 § om förbud mot hållande av aggressiva hundar. Den ska därefter rutinmässigt undersökas med avseende på rabies.

En aspekt på risken för spridning av rabies som aktualiserats i det tragiska fallet, är att det dröjde tre dagar efter det att pojken fått sjukhusvård, innan polisen eller Jordbruksverket fick vetskap om vad som hänt och kunde omhänderta hunden. En sådan fördröjning i kommunikation från sjukhuset till polis och andra myndigheter kan vara ödesdiger från smittskyddssynpunkt och i ett fall som det här även när det gäller risken för nya attacker. När detta skrivs, en vecka efter händelsen, är hundens framtid osäker. Processen kompliceras av att hundens ryska ägare motsätter sig avlivning och vill använda dobermanhannen till vidare avel i något annat land. ■

FOTO: BENGT EBERG

Baytril[®] vet. – för effektiv antibiotikaterapi till hund och katt

(enrofloxacin)

(för ytterligare information, se www.fass.se)

**Samtliga tabletter
smaksatta.
150 mg tabletten nu
även i 20-pack!**

Bayer HealthCare
Animal Health